

Učestale sudske rasprave na koje se pozivaju fizička lica koja su bila žiranti po kreditima koje je davala Investiciono-komercijalna banka d.d. Zenica – Ekspozitura u Busovači, pogotovo u toku 2007. i 2008. godine, na vidjelo su izbacile sve prljave rabote ove banke, ali i spregu suda i banke, gdje dokazi o falsifikovanju dokumenata, dopisivanju cifri, nezaključivanju ugovora o jemstvu i slično padaju u vodu pred udruženom zločinačkom koalicijom Sud – IKB i njihovom davno ispisanom parolom:

UZMI PARE OD FUKARE

Gotovo da ne prođe jedna sedmica a da se pred Općinskim sudom u Zenici ne zakaže rasprava po tužbi koju IKB d.d. Zenica podnosi protiv fizičkih lica sa područja općine Busovača radi naplate duga glavnih dužnika od strane jemaca. A jemci su uglavnom budžetski korisnici, od kojih mnogi jedini hranioci porodica, u poodmaklim godinama starosti i na ivici nervnog sloma.

Same rasprave nude uistinu mnoštvo toga što pokazuje kakvim su se prljavim radnjama bavili službenici ove banke prilikom odobravanja kredita koje sada trebaju vraćati oni koji (ni)su bili garanti njihovog urednog vraćanja.

Krenimo redom:

Tako to radi „ozbiljna“ banka

Slučaj prvi: samo u toku 2008. godine IKB d.d. Zenica – Ekspozitura Busovača je izvjesnoj Enisi Begović iz Busovače odobrila četiri (????) kredita na iznose od: 15.000 KM, 25.000 KM, 32.000 KM i 25.000 KM (ukupno 97.000 KM), a da prethodni krediti nisu bili zatvarani. Za neke od odobrenih kredita trebala su

PIŠE: *Nijaz BEGOVIĆ*

joj tri, a za neke samo jedan žirant, i to onaj isti koji se već pojavljivao kao žirant u nekom od prethodna tri kredita.

Samo da pojasnimo da je Enisa u to vrijeme radila kao konobar u Busovači, sa prikazanom platom od 1.000 KM mjesečno, a da je objekat u kojem je radila svoje poslovanje obavljao preko iste banke.

Naravno, banka nije ni pokušala izvršiti naplatu kreditnih potraživanja od imenovane, već je sve svoje zahtjeve uputila na žirante, a svi navedeni krediti su sada predmet sudskog spora.

Slučaj drugi: gospodin Kristijan Bartulović iz Busovače je jedan od onih koji nisu uredno vraćali svoj kredit dobijen kod iste banke. Jemci su bili uposlenici Općine Busovača Halil Heleg i Miro Katava. Tek kada je stigla administrativna zabrana na plaće žiranata isti su saznali da su bili žiranti na 15.000 KM, a ne na 5.000 KM kako su potpisali u pratećim dokumentima. Miro Katava je otplatio svoj „dug“ od 4.200 KM, dok se isto nije desilo sa gospodinom Helegom koji je u

međuvremenu otišao u penziju. Međutim, postali su predmet sudskoj spora po tužbi koju je protiv njih podnijela banka, u međuvremenu odbijajući prihvatiti sporazum o odgodi otplate kredita ponuđen od strane glavnog dužnika.

Uzalud su bili dokazi iz službene evidencije Općine Busovača iz koje se vidi na koji su iznos imenovani bili jemci, uzalud je bilo predočenje da je ispred petice dopisana jedinica, da oni nisu nikada potpisali ugovor o jemstvu niti mjenicu. Sudija Adnan Baručija je presudio u korist banke, a predstavnik banke je navedene propuste kod sudije opravdao tadašnjom praksom banke, koja možda i nije bila skroz po zakonu, ali je bila praksa koja se primjenjivala.

Slučaj treći: gospodin Sead Alispahić je u toku 2008. godine od iste banke dobio kredit čija je mjesečna rata 311,00 KM. Ništa sporno da u svom zahtjevu imenovani nije naveo da su njegova mjesečna primanja 296,00 KM, koliko iznosi njegova mjesečna penzija. Sta se drugo moglo zaključiti kada je odobren takav kredit već da je banka već odredila da će isti vraćati žiranti

Slučaj četvrti: Anto Katava iz Busovače je 02.04.2007. godine podnio zahtjev za odobrenje kredita u iznosu od 20.000 KM sa rokom vraćanja od 5 godina, a kao garanciju urednog vraćanja je ponudio jednog žiranta koji je imao mjesečnu plaću od 474,00 KM, sa opterećenjem iste u iznosu od 255,00 KM mjesečno na ime kredita koji je jemac podigao sedam mjeseci ranije kod iste banke. Mjesečna rata kredita glavnog dužnika je 414,00 KM, a za banku je bila dovoljna garancija urednog vraćanja plaća žiranta kojem je od iste ostajalo 219,00 KM mjesečno. Zahtjev za kredit je podnesen 02.04.2007. godine, isti dan je zasjedala Komisija koja je razmotrila zahtjev i istom udovoljila, isti dan je zaključen ugovor o kreditu i isti dan je na blagajni banke u Busovači imenovanom isplaćen navedeni iznos kredita.

Slučaj peti, šesti..... sto peti..... ista meta, isto odstojanje. Oni koji su trebali pare u to vrijeme trebalo je samo da odu do IKB, donesu zahtjev potpisan od bilo kog žiranta, bez obzira na njegova primanja, i sve se završava isti dan. Bez pozivanja žiranta da izvrše uvid u odobreni kredit, da potpišu ugovor o jemstvu, mjenicu.... Bitno je bilo plasirati novac, i naravno, zbog ekspeditivnosti biti nagrađen za svoju uslugu.

Tako to radi „časni“ sud

Iznenadjeni i zatečeni jemci su očekivali da će zbog propusta koje je banka načinila u samom postupku dodjele kredita onima zbog kojih ih sada ovi trebaju vraćati, Sud uzeti u obzir činjenice koje govore o namjeri prevare njih

kao jemaca radi sticanja lične imovinske koristi službenika i ovlaštenih lica ove banke.

Međutim.

Za Sud nije dovoljan dokaz o dopisivanju cifre kredita mimo znanja jemaca ni pismena potvrda izdata od strane nadležne službe Općine Busovača koja inače vodi evidenciju o kreditnoj sposobnosti svojih uposlenika. Za Sud to nije krivično djelo nastalo usprezi glavni dužnik - službenik banke, ali je dovoljan samo potpis na izjavi o namjeri jemstva potpisana od strane jemca, iako na istoj nema ni imena i prezimena glavnog dužnika niti iznosa kredita koji isti podiže.

Za Sud nije dovoljna činjenica da Zakon o obligacionim odnosima nastanak odnosa podrazumijeva isključivo zaključivanjem ugovora, kojeg niko od jemaca iz naprijed navedenih slučajeva nije potpisao niti je bio pozvan od strane banke da ga potpiše. Za Sud to nije prevara jemaca od strane banke, već nedovoljna promišljenost prilikom sticanja namjere da bude jemac.

Za Sud nije bitna ni činjenica da je odobrena rata kredita veća od mjesečnih primanja glavnog dužnika. I za to je kriv jemac koji je pristao biti jemac takvom glavnom dužniku, iako jemac nije imao uvida u odobreni iznos niti je potpisao ugovor o jemstvu.

Za Sud nije bitna ni činjenica da samo jedan jemac čija su primanja manja od rate kredita glavnog dužnika ne može biti jemac i to jedini. O tome je trebao misliti kada je potpisao izjavu o namjeri da bude jemac.

Za Sud nisu bitne ni odredbe ugovora o kreditu u kojem banka ističe da će u

slučaju neredovnog vraćanja kredita od strane glavnog dužnika isti naplatiti od jemca, makar on bio kreditno nesposoban, i pored odredbi Zakona o izvršnom postupku u kojem stoji da opterećenje primanja u izvršnom postupku nad izvršenikom može biti najviše do jedne polovine primanja.

Za Sud nije bitna ni činjenica da većina glavnih dužnika koji nisu htjeli vraćati kredit ima nepokretnu ili pokretnu imovinu (što prema Zakonu o izvršnom postupku može biti predmetom izvršenja) na kojoj banka nije ni pokušala izvršenje radi naplate svojih potraživanja.

Za Sud je najbitnije da i ono malo suhe trave ispred šuše prenese na trpezu rogonje.

Šta dalje?

Više je nego jasno da je odavno uspostavljena sprega između ove banke i Suda, i da će svi sporovi koji se budu rješavali na ovom Sudu, a njih je svakim danom sve više, završiti istim epilogom - presudom u korist banke.

Većina jemaca je cijeli slučaj prijavila nadležnim policijskim upravama, sa namjerom podnošenja krivičnih prijava protiv odgovornih lica iz banke.

Veći broj njih je, zbog narušenog zdravstvenog stanja nastalog kao posljedica ovakvog odnosa banke i Suda, najavila protitužbu protiv banke sa odštetnim zahtjevom za trajno narušeno zdravstveno stanje.

Pitanje je samo kako će završiti ovi trzaji prevarenih jemaca ako o istima budu odlučivale iste sudije koje im i sada presuđuju?